

непродуктивних витрат та необліковуваних доходів.

Отже, запропоновані зміни в обліку доходів і витрат удосконалять подальший розвиток обліку фінансових результатів підприємства.

К.А. Флоря, студентка 5 курсу

Н.Ю. Єршова, канд. екон. наук, доц.

ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

В умовах ринкової економіки конкурентоспроможність підприємства залежить від рівня ефективності його діяльності, яку характеризують фінансові результати, одержані внаслідок господарювання, якими можуть бути як прибутки, так і збитки. Фінансовий результат – це інтегрований показник, який формується в процесі порівняння доходів від реалізованих об'єктів діяльності підприємства і витрат на їх створення [1].

Кожне підприємство зацікавлене не тільки в отриманні прибутку, а й у його збільшенні, тому особливого значення набуває якісний аналіз та об'єктивна оцінка фінансового результату, що дає змогу виявити додаткові резерви росту та прогнозувати свою діяльність.

Враховуючи аграрну направленість нашої економіки, особливо актуальною стає проблема аналізу фінансових результатів сільськогосподарських підприємств.

Метою аналізу фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств є визначення повноти та якості їх отримання; оцінка динаміки та структури абсолютних і відносних фінансових показників; аналіз впливу виявлених факторів на фінансові результати; пошук резервів зростання прибутку і рентабельності та визначення шляхів їх впровадження.

У процесі аналізу фінансових результатів доцільно використовувати

наступні методи:

- горизонтальний (трендовий) аналіз передбачає вивчення динаміки окремих показників прибутковості й порівняння їх з показниками попереднього періоду (за кілька звітних періодів);

- вертикальний аналіз – визначення структури показників формування прибутку та вплив кожної позиції фінансової звітності на загальний фінансовий результат;

- порівняльний аналіз, який характеризується співставленням показників прибутковості між собою, з середньогалузевими даними, даними підприємств-конкурентів, структурних підрозділів підприємства, порівняння звітних і планових показників прибутковості (доходів, затрат);

- аналіз коефіцієнтів – дослідження взаємозв'язків між окремими показниками;

- факторний аналіз – це аналіз впливу окремих факторів (причин) на результативний показник за допомогою детермінованих чи стохастичних прийомів дослідження.

Для аналізу фінансових результатів вагоме значення має аналіз абсолютних і відносних показників. Абсолютними показниками є доход (чистий доход) від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг; собівартість продукції; валовий і чистий прибуток й інші.

Відносні показники на відміну від абсолютних величин дають змогу оцінити рівень отриманого прибутку (збитку) в розрахунку на одиницю затрачених ресурсів і дозволять порівнювати ефективність функціонування підприємств з різними обсягами виробництва (розмірами) [2].

Для підприємств аграрного сектору особливо важливим є показник рентабельності, аналіз якого відображає, які види продукції (у розрізі рослинництва і тваринництва) і які господарські підрозділи забезпечують найбільшу прибутковість.

Основним джерелом аналізу фінансових результатів сільськогосподарських підприємств виступає форма №2 «Звіт про фінансові

результати (звіт про сукупний дохід)» і статистична звітність форма №50-сг.

За допомогою звіту про фінансові результати підприємство проводить аналіз отриманого прибутку (збитку) за видами діяльності (операційна, фінансова, інвестиційна), досліджує його структуру та динаміку, елементи його формування: доходи та витрати.

При аналізі фінансових результатів за формою №2 сільськогосподарських підприємств необхідно пам'ятати, що у випадку сплати підприємством фіксованого податку прибуток від звичайної діяльності до оподаткування співпадатиме з прибутком після оподаткування. [2].

Для більш повного аналізу фінансових результатів застосовують, характерну тільки для сільськогосподарських підприємств, форму №50-сг, що розкриває інформацію про доходи, витрати і собівартість в розрізі видів діяльності та видів продукції.

На основі даної звітності є можливість визначити прибутковість (як в абсолютних величинах так і у відносних) продукції що виробляється на підприємстві, що дозволяє визначити основні складові, які забезпечують позитивний фінансовий результат (прибуток) та запропонувати конкретні заходи щодо його збільшення.

Важливою особливістю сільськогосподарських підприємств є отримання фінансових результатів від біологічних активів, що регламентуються П(С)БО 30 «Біологічні активи». Фінансовий результат від основної діяльності складається з:

- фінансового результату від первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів;
- фінансового результату від реалізації запасів – сільськогосподарської продукції та біологічних активів, оцінка яких здійснюється за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на місці продажу;
- фінансового результату від зміни справедливої вартості біологічних активів на дату балансу, оцінка яких здійснюється за справедливою вартістю за

вирахуванням витрат на місці продажу [3].

Оцінка і дослідження фінансового результату підприємств аграрної галузі відіграє важливу роль при плануванні та прогнозуванні прибутку. Однак, даний аналіз ускладнюється тим, що на фінансовий результат сільськогосподарських підприємств окрім загальновизнаних, впливають й інші додаткові фактори, які не властиві іншим суб'єктам господарювання. До таких факторів відносять: погодні умови, валовий збір урожаю, надзвичайні витрати при втраті врожаю, встановлення державних цін.

Таким чином, аналіз фінансових результатів сільськогосподарських підприємств, тобто застосування різних методів, оцінка абсолютних і відносних показників, використання інформаційної бази, у цілому не відрізняється від аналізу на інших підприємствах, однак має свої особливості:

- отримання фінансового результату від біологічних активів згідно П(С)БО 30 «Біологічні активи»;

- проведення аналізу показників доходу, собівартості, прибутку і рентабельності у розрізі видів діяльності та продукції за допомогою форми №50-сг.;

- залежність фінансового результату від кліматичних умов, урожайності та інших специфічних для даної галузі факторів.

Отже, аналіз фінансових результатів сільськогосподарських підприємств є одним із шляхів підвищення ефективності діяльності та конкурентоспроможності підприємства, забезпечення потенціалу розвитку даної галузі економіки, а отримані результати аналізу сприяють ефективним управлінським рішенням, пошуку резервів їх покращення та впровадження у життя підприємства.

Список літератури: 1. Мороз Ю.Ю. Облік фінансових результатів діяльності підприємства/ Мороз Ю.Ю.// Вісник ЖДТУ. Економічні науки. – 2013. – №2(64). – С. 135-141. 2. Дорогань Л. О. Основні напрями оцінки фінансових результатів аграрних підприємств / Л. О. Дорогань, А. П. Дорошенко // Фінанси України. — 2011. — № 2. — С. 105—108. 3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» затверджено Наказом Міністерства фінансів України №790 від 18.11.2005р. зі змінами і доповненнями.